

door Jean H. Creuwels, Maastricht

Begin- en eindpunt van deze ca 7 km lange wandeling is de parkeerplaats bij de kerk Mariadorp-Eijsden, gelegen langs de oude Rijksweg van Maastricht naar Eijsden.

Deze wandeling voert via veld- en holle wegen door een prachtig stukje cultuurlandschap met diverse dassenburchten, waar zich de dassen de afgelopen 15 jaar goed hebben kunnen handhaven ondanks het feit dat elk jaar 4 à 6 dassen als verkeersslachtoffers in de directe omgeving zijn te betreuren.

De paden die we benutten zijn over het algemeen goed te belopen, doch stevig schoeisel wordt aanbevolen.

Eijsden is ook met openbaar vervoer goed bereikbaar.

De wandeling

Vanaf de parkeerplaats bij de kerk lopen we naar de Rijksweg, steken deze over, gaan naar rechts en passeren de rug over de autoweg A2 (Maastricht–Luik). Ca 100 meter verder slaan we links af en meteen weer naar rechts omhoog de Steenbergsweg in. Ca 100 meter verder, bij de eerste zijstraat links helben we een prachtig uitzicht over het Maas- en Voerdal.

Maas- en Voerdal

Voor ons in westelijke richting zien we de Belgische St. Pietersberg langs de Maasrand. Duidelijk zichtbaar zijn de afgravingen voor de mergelindustrie van de cementfabrieken in het Waalse Lixhe. Iets dichterbij zien we de oude grensovergang Eijsden-Moelingen, beter bekend als grensovergang Withuis. Oostwaarts ligt een van de oudste kerkdorpen van de gemeente Eijsden: Mesch.

Vlak voor ons in het dal zien we de Meschermolen. Een van de zeven watermolens die op Eijsdens grondgebied liggen langs de Voer, voordat deze bij het kasteel van Eijsden (Caestert) in de Maas uitmondt.

Over het dal heen kijkend zien we een deel van het Land van Herve.

Dichterbij noord-oostwaarts zien we ons Zuid-Limburgs terraslandschap met zijn holle wegen (grotendeels verhard), graften en akkers, weilanden en laagstamboomgaarden. In de graft ten Noorden van ons, in het weiland met de groene schuur, bevindt zich een oude dassenburcht, die vanaf 1994 weer bewoond is.

Wij vervolgen onze weg tot aan het kruispunt van de hoofdwegen in Mesch. Hier gaan we rechtsaf via de Langstraat en passeren o.a. De Laathof, een oude carré boerderij, (tegenwoordig een bekend feest- en partycentrum). We lopen over een van de vele bruggetjes over de snelstromende Voer en gaan met de bocht mee naar links tot aan de T-splitsing.

Links ligt het kerkje van Mesch. Mesch is al zeer oud; hetgeen o.a. blijkt uit de bouwstijl van

Nederlands meest zuidelijk gelegen RK-kerk uit de 10e eeuw.

Wij gaan rechtsaf (zuidwaarts) en als we bij de Grijze Graaf komen gaan we naar links.

Bij de gedenksteen aan de Grijze Graaf¹ zien we dat op 12 september 1944 onze bevrijders hier de eerste stappen hebben gezet op Nederlandse bodem. Het waren soldaten van de Red Horse brigade, onderdeel van de Amerikaanse Old Hickory-division. Meester Warnier, de toenmalige bovenmeester van de basisschool, zag de eerste gehelmde Amerikaanse soldaat door de vuurdoornhaag kruipen en verwelkomde hem in het Engels.

We passeren nu de basisschool en het bruine café, bekend om zijn wedstrijden “hanenkraaien” en vervolgen onze route langs enkele huizen en weilanden. Vlak voor de driesprong (met rustbank) gaan we even naar rechts de holle weg (Berneauerweg) in. Na enkele tientallen meters zien we aan de rechterzijde een grote dassenburcht.

Dit is de bovenste Berneauerweg waaraan zich sedert mensenheugenis een goed bewoonde dassenburcht bevindt met de vos en konijnen als onderhuurder. Deze dassen hebben verbindingen met de dassen uit de Voerstreek en het Walenland. De dassen worden bedreigd door de oprukkende bebouwing van Mesch en de grote verkeersdrukke op de wegen Voeren-Moelingen en Eijsden-Battice.

We gaan terug naar de driesprong, lopen nog ca 25 meter naar rechts en nemen dan de weg naar links de Bovenstraat in. We passeren een prachtige hoogstamboomgaard. Na enkele bochten gaan we bij een Y-splitsing naar rechts en na het passeren van fraai gerestaureerde boerderijen en vakwerkhuisen steken we weer de Voer over. Bij de volgende bocht lopen we

¹ (Graaf = graft)

recht door naar boerderij "Op den Dries", een fraai voorbeeld van een gesloten carré boerderij. Als de poort openstaat moet u beslist even een kijkje gaan nemen op de binnenplaats.

Vóór de boerderij gaan we even naar rechts de Bourgogne in en lopen aan de achterkant van de boerderij naar links de steile holle weg op. Dit is de Steenbergsweg. In Mesch zegt men "Wieckesteeg". Een zijweg naar rechts negeren we.

Deze holle weg is zeer oud. Bovenop het plateau van de "Stenberg" zijn namelijk duidelijke sporen gevonden van kampementen van onze voorvaders, de rendierjagers, duizenden jaren geleden.

In de holle weg zien we een grote dassenburcht met bijburchten en vluchtpijpen, duidelijk herkenbaar aan de stortbergen en wissels. Minder makkelijk te zien is de aanwezigheid van hazelmuis, hazelworm en levendbarende hagedis, terwijl de wijngaardslak hier kind aan huis is. De eerste veldweg naar rechts werd in de zeventiger jaren bekend door de populaire TV-serie "Dagboek van een herdershond".

Boven gekomen gaan we bij de T-splitsing (gietijzeren wegwijk) naar links. We lopen nu over de oude verbindingsweg van Voeren naar Meerssen. Bij de kruising met de Heiweg staat rechts een zwart veldkruis naast een rustbank, ter herinnering aan een dodelijk verkeersongeval uit lang vervlogen tijden. We steken de verkeersweg over, bij een Y-splitsing houden we links aan en volgen de sterk dalende verharde veldweg, lopen door een soort bossage en dan rechts enkele hoogstamboomgaarden, gevolgd door akkers. Links en rechts zien we enkele graften. Bij een kruispunt van veldwegen gekomen kunnen we zonder meer verder gaan, maar we kunnen ook even rechts een kijkje gaan nemen in de zogeheten Witgrubbe.

De Witgrubbe is een oude kalkgroeve, die al vele decennia buiten gebruik is. Aan de noordkant ziet u een grote dassenburcht met wel .30 pijpen. De flora staat helaas onder zeer grote druk van de landbouw (bemesting) waardoor de planten, die zich hier thuis zouden voelen op de droge kalkbodem, geen kans krijgen.

Verder gaand volgen we twee keer een bocht naar links. We lopen nu door de Hoolstraat, een

verharde oude holle weg. Weer links aanhoudend stijgt de weg en we lopen nu parallel aan de A2 autoweg in zuidelijke richting. Niet lang, want we nemen de eerste veldweg naar links en komen op het kruispunt van veldwegen, waar we een tijdje geleden ook al liepen. We gaan naar rechts, een eindje terug over de oude route.

We lopen nu door het gebied, genaamd "Zevenheuvelen", waar vele populieren geroid zijn, maar waar nu wel struiken en bomen langs het pad zijn aangeplant.

Bijna boven moeten we goed opletten want bij een wandelwijzer gaan we naar rechts en nemen het nieuwe wandelpad (vlak vóór een rode beuk met het geel/rode wandelteken). De wandelwijzer geeft aan dat we richting Eijsden en Maastricht gaan. Het pad gaat even steil omhoog en loopt langs de rand van een akker en een grasland talud. We komen uit op het zogenaamde "Ezeltjespad". Dit is "de Lange Graaf" die we zuidwaarts dalend blijven volgen, een pad naar links negerend.

Naar rechts kijkend hebben we een schitterend uitzicht over het Maasdal, Gronsveld en Maastricht. Ten westen hiervan zien we de jonge aanplant van het zogeheten Mescher plukbos; een 7 hectaren groot bos, eigendom van het Limburgs Landschap. Oorspronkelijk zou dit een fruitbos moeten worden, dat uiteraard geplukt zou worden. Door de angst van de boer voor de gevreesde ziekte Perenvuur, heeft men daarvan afgezien en loofbomen geplant.

Hier zien we enige fraaie hoogstamboomgaarden met hoofdzakelijk kersen en ook enkele drinkbakken resp. -poelen waar salamanders in voorkomen. De aan de Deeshaag gelegen dassenburcht staat in verbinding met de eerste dassenburcht die we zagen bij de start van deze wandeling. Ter plaatse worden ook elk jaar vossen, steenmarters, uilen en vleermuizen gesignaleerd.

Aan het einde van de holle weg komen we bij een T-splitsing en gaan naar rechts. Ca 50 meter verder gaan we naar links en komen uit op de verkeersweg die we naar rechts volgen. We passeren weer de brug over de autoweg en lopen terug naar het kerkplein waar deze wandeling eindigt.